

מהדורת אחרי פסח...

אני צלילנו

בקטנה

דבר העורכים-

המציאות מכתיבה את הקצב.

התגובות מביאות לפעולה.

תמיד טוב להיות בתנועה!

בימים אלה בהם התנועה הפשוטה מוגבלת, יש לחפש דרכים חלופיות למפגש.

בעלון זה ביקשנו לתת לדממת השבילים ביטוי בקולות כתובים והרהורים שינסו, אפילו במעט, לאפשר את המפגש הזה בינינו.

בחדשות כבר מדברים על איך... ואם... ואולי... תראה שיגרת החיים בתקופה הקרובה אבל אנחנו, עם האמונה נמשיך להאמין, להתפלל ולייחל

כי-

"בְּנִיִּסָּן נִגְאָלוּ וּבְנִיִּסָּן עֲתִידִין לְהִגְאָל"

קיץ בריא ושבת שלום,

צוות העלון:

הדר וייס, לאה קפלן, הדר שירן,

ידעיה שרון, חנה ר. עמירם ויפעת ליכטנפלד

חיים גורי יהיה טוב, אני מבטיח

בוא קצת שקט, בוא קצת שעמום,
מגיע לך,
הכל כל כך צועק פה, לא גמא.

מה שלומך?!

שואלים אותי ברחוב

אנשים למיניהם -

שלומי כשלום עמי,

אני משיב להם,

ואז פולטים הם אנחה קצרה

כשתפיים לעת צרה.

יהיה טוב! אני מבטיח.

כאיש סודו של המשיח.

מתוך ספר השירים 'אל המקום האחר: שירים אחרונים' - שראו אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד ודניאלה די-נור. בספר נאספו השירים שחיים גורי חיבר בשנותיו האחרונות, אותם ביקש לפרסם בעצמו, אך לא זכה לכך. אלמנתו ובנותיו השלימו את מלאכת הכשרת השירים לדפוס: פיענחו את כתבי היד ובררו את הגרסאות השלמות ביותר, כל זאת כדי לשתף לראשונה את קוראיו ואוהביו בפרק האחרון של חייו-שירתו.

דבר תורה // רפא גנות

”מִשְׁבַּח אֲנִי אֶת הָעֶצְלָנִין, שְׂאִין יוֹצְאִים מִבְּתֵיהֶם בְּרֶגֶל...” (סוכה כז:)

מסופר על ר' אֶלְעָאי, שְׁהֵלֵךְ מערב יום טוב מביתו ללוד ברגל בכדי לְהַקְבִּיל פְּנֵי ר' אֶלְיָעֶזֶר רַבּוֹ. כאשר פגש את רבו, שאל אותו רבו מדוע הוא הגיע אליו, ולמה לא נשאר עם בני משפחתו לחגוג את שמחת החג, כמו אותם 'שׁוֹבְתֵי הָרֶגֶל', שהיו נמנעים מלצאת מביתם בחג. והגמרא מציינת שר' אֶלְיָעֶזֶר נהג 'לשבח אֶת הָעֶצְלָנִין, שְׂאִין יוֹצְאִים מִבְּתֵיהֶם בְּרֶגֶל', (שְׁנַאֲמַר: "וְשִׂמְחַת בְּחֻגְךָ אֶתָּה וּבְנֶךָ וּבִתְךָ").

ההתייחסות המשבחת את הנשואים לחגוג בביתם, מזכירה במשהו את הקריאה לחגוג איש איש בביתו בימי הקורונה, ומקשרת בין התלבטויות המעסיקות אותנו, בין קיום מצוות ציבוריות שבשיגרה, לבין ההתנהלות הנדרשת מאיתנו בימים אלה. הסוגיה מתארת דילמה של רבים וטובים באותם ימים (וגם בימינו) שהתלבטו בין המצווה של הקבלת פני רבם ברגל, מול קיום מצוות שמחת החג בתוך ביתם. בימים עברו, נהגו רבים בתקופת החגים, לקבל את פני רבם בכבוד, ללמוד ממנו תורה, ואף לקבל ממנו הדרכה ושפע רוחני.

ישנם סיפורים רבים על גדולי ישראל, גם בתקופות מאוחרות יותר, שהיו מקפידים על מצוות הקבלת פני רבם. כך, מסופר על גדולי ירושלים שהיו מקבלים פני הרב קוק בכל ראש חודש, וביניהם ה"נזיר", שהלך פעם ברגל מירושלים לחברון להקביל פני הרב קוק בראש חודש אלול, וכותב על עצמו ש"הלך להקביל פני השכינה"... לעומת זאת, כפי שהזכרנו, ישנו חיוב בשמחת מצוות החג עם בני ביתך, בדגש על אשתך. ואותם ה'עצלנים' שנשואים בבית, מקיימים את מצוות 'ושמחת בחגך' כראוי עם כל בני ביתם.

הסוגיה ממשיכה ודנה- כיצד אם כן, ניתן לפתור את הדילמה הזאת, מצד אחד לבקר את רבך במועד, ומצד שני להיות עם בני ביתך. בסופו של דבר, הסוגיה מסבירה שאין כאן קושיה: החובה להקביל את פני הרב ברגל, נוהגת רק כאשר אפשר שילך ויחזור באותו יום, וישמח שמחת החג עם אשתו, אולם במקרה שאינו יכול לחזור באותו היום (ביום טוב למשל), הוא צריך להישאר בבית (בבידוד...). לכן משבח ר' אליעזר את העצלנים שנשואים בביתם.

ואסיים במילים חמות לרב יהודה שלנו, שעזר לנו (למרות האיסור לצאת מן הבתים), לקיים את מצוות הקבלת פני רבינו בחג, בכך שהוא עצמו קיבל את פנינו, הגיע אלנו לתוך הבתים בדרכים שונות ומגוונות דרך הזום, ערוץ לביא ובפתחי השכונות. זכינו ללימוד תורה ולשפע רוחני. אשרינו שזכינו, ואשרי העצלנים שנשואו בבית כמצוות רבם, ושנזכה ברגל הבא לקבל את פני רבינו, ובאותו היום גם לחזור לחגוג עם בני משפחתנו.

ימים טובים !

שַׁבַּת בְּקוֹרוֹנָה // מַרִים אֶלְדוּבִי

בְּחֹלְצוֹת צְחוּרוֹת יֵצְאוּ
אִישׁ וַיִּקְרְיוּ עִמּוֹ
נִצְמָדִים אֶל בְּתִיָּהֶם
בְּצַפְיָהּ נוֹשְׂאִים עֵינֵיהֶם
נוֹגֵה פְּנֵיהֶם אוֹר
לְכֵה דוֹדֵי לְקִרְאֵת כָּלָה
רִיגוֹשׁ רוֹחֵשׁ עוֹטֵף
זֶה אֶל זֶה לֹא קָרֵב

בְּשָׁמַיִם כְּבֵה הָאוֹר
כּוֹכְבִים מְבִיטִים עַל
שִׁירַת שְׁבִיעֵי קוֹדֵשׁ
יַחַד קֵהִילוֹת תִּבְּל
נְעָרִים וְאִמָּהוֹת עִם
נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל
לְפִתְחֵי שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם
תְּפִילַת הוֹד בֶּל יִימוּט

הַקּוֹל הוֹלֵךְ וְחֶזֶק
גִּיל וְרַעְדָּה יֵאָחֵז
יָד קֵטְנָה בְּגִדוּלָהּ
יַחַד בְּדִיבוֹר אֶחָד
גּוֹמֵר אִישׁ תְּפִילָתוֹ
מִרְחוֹק מְחַבֵּק רַעְיוֹ
נִיגָשׁ אֶל שׁוֹלְחָנוֹ לְקַדֵּשׁ
יַחְמוֹל עֲלֵינוּ חֲמָלָה

// מַרִים אֶלְדוּבִי

מוֹל הַיֵּשׁ הַתְּמִיד
הַמּוֹבֵן רוֹב הַזְּמַן
עוֹמֵד הַרִיק
הָאֵין הַנֶּעֱלָם

רַגַע, עֲצוֹר, תְּגִיד
הַיֵּית בְּטַח תְּמִיד
לְמָה תְּשִׁבִית
מְדוּעַ יִשׁוּתְּנֵנוּ תְּרַעֵיד

לְכָל עֵת אִמַר הַחֲכָם
אֵךְ מְדוּעַ רַק הַמּוֹבֵן
בְּעוֹלָם שְׁלִי
נֶעְלָם

מרחב מבורך // יעל מילוא

קשה לכתוב על אירוע כשאתה בתוכו. צריך לעבור פרק זמן ולהביט ממרחק של זמן ואז לנתח את העניינים.

ובכל זאת רק על עצמי לספר ידעתי-כשעולמי צר כעולם נמלה (חה..חה..120 מ"ר).

אתחיל בגנות ואסיים בשבח. חסרים לי החברים! בזמנים כתיקונם-כשהייתי קמה על צד שמאל והולכת על השביל לחדר אוכל, הקדמתי בברכת בוקר טוב-כל מי שעבר מולי, והחיוך שקיבלתי רומם את רוחי מאד. כייף היה לפגוש חברים בחדר אוכל, להחליף מלה עם זה וזו, לפגוש את עובדי חדר האוכל החביבים, בקיצור-הקשר האישי (ולא בזום) זה היה הכייף שלי בקיבוץ. חברים-במלוא מובן של המילה.

ובכל זאת כמה וכמה מעלות אני מרוויחה מהקורונה. ראשית לכל אני מודה לבורא עולם-שאני, בעלי וכל משפחתי, וכל חברי הקיבוץ-הקורונה פסחה עלינו-טפו...טפו... טפו...

שנית-הזמן. ככל שמרחב חיי מצטמצם למינימום, הזמן מתרווח עד כדי זמן ללא גבולות. איו יותר ל"ז שחובה לעמוד בו. 8:00-א.בוקר, 8:30-עבודה, 11:30-א.צהרים. 12:00 שוב עבודה וכו' וכו'. ואחה"צאערב שיעורים שיעורונים. תק...תק...תק

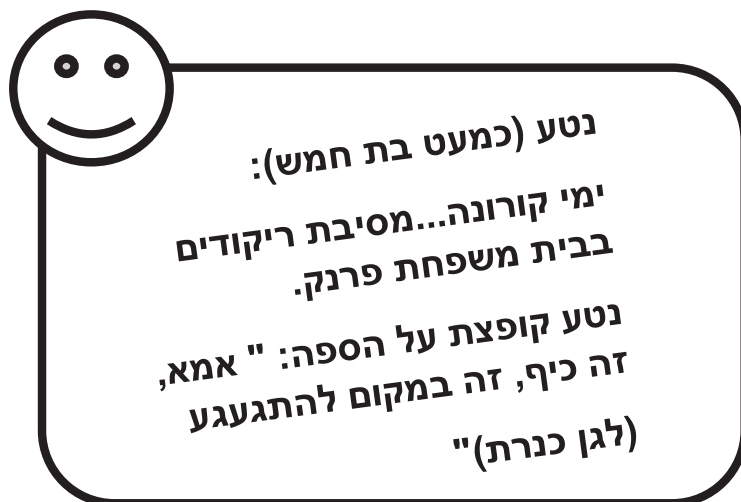
בקורונה- הכל באיזי אין לאן למהר-מספיקים הכל ויותר גם בלי לרוץ. את השיעורים ושיעורונים אפשר לראות מתי שנוח. ופה יש לי הזדמנות לומר תודה ענקית לאנשי התקשורת ולמעבירי השיעורים המקוונים. לא פספסתי אף שיעור.

בקורונה סיימתי לכתוב ספר לנכדה ומקווה לסיים עוד ספר. אני כנראה אישה של בוקר. המוזה, או איך שאני מכנה את זה- המצב רוח הנכון לכתובה יש לי בבוקר. וכשאני רוקמת סיפור-אני בעננים אני בhigh. ומכיוון שהבוקר לא מוכתב ע"י השעון, (ובכל זאת יש לי משמעת עצמית כשאני בתוך יצירה) אז הבוקר מתחיל כשנפשית אני מוכנה. והוא לא מסתיים עד שאני מחליטה-שעד כאן אומרים.(בשבת הגדול)

שלישית הטבע-בימים אלה שבני האדם נובלים-הטבע מתפרץ ביופיו, ובזכות הקורונה, שאיננו רצים לשום מקום, אנו פנויים להתלהב ממנו. עד כדי כך שלמשל גילינו על אחד העצים, שתוכי דררה עושה חורים בגזע עץ, חורים ממש מושלמים כמו שעושה הנקר, ולפתע מהחור הוציא תוכי אחר את ראשו וזה היה מראה מדהים שבדרך כלל רואים בטלוויזיה כשזה צולם בזום (שוב פעם זום...) של מצלמה. ועוד ועוד.

הקורונה לימדה אותי שצמצום בערך אחד-מוליד ערך מנוגד רחב בחיובו.

המרחב הזה לי הוא מבורך.

ימי קורונה באקדמיה ובמערכת הבריאות // אמיתי אוברמן

למרות שהעיסוק המרכזי שלי הוא ניהול המחלקה לגריאטריה שיקומית בפוריה, הרי שמגיפת הקורונה "היכתה בי" לראשונה בתפקידי כאיש מקצוע העוסק בחינוך רפואי בפקולטה לרפואה בצפת. תפקיד זו כולל בין היתר ריכוז והוראה בקורס אינטנסיבי ומורכב העוסק בהזדקנות. בימים כתיקונם, אני שוהה מרבית הזמן בפקולטה בזמן הוראת הקורס הזה הנמשך כמעט כחודש. הקורס השנה "נפל" על הימים הראשונים של המגיפה....

מדובר בקורס שאת תכנונו התחלתי לפני מספר חודשים מאחר והוא מחייב תיאום בין כ- 30 מרצים שונים, תיאום מול מרכז יום לקשישים בתל חי ובית אבות שבהם אנחנו מקיימים את חלק מימי ההוראה, תיאום עם בני משפחה של מטופלים שונים המשתפים את הסטודנטים בחייהם וכן תיאום מול חברים ותיקים ממספר קיבוצים (כולל מלביא) המסייעים לי בהוראה ביום ייחודי שבו הם באים לפקולטה למפגש אישי עם הסטודנטים.

בעוד שמגיפת הקורונה וכללי הריחוק החברתי החלו בזמן שמרבית המוסדות האקדמיים היו בחופשת סמסטר וכך היה להם הזמן להתכונן להוראה מקווננת (=און ליין), העדר חופשה שכזו בפקולטה בצפת וההתפשטות המהירה של המגיפה והחלת כללי הריחוק החברתי, אילצו את צוותי ההוראה בפקולטה, את 80 הסטודנטים שאותם אני מלמד ואותי, כרכז קורס שהחל רק מספר ימים קודם לכן, לעבור באופן מיידי להוראה מקווננת.

מאחר ואני קצת טכנופוב, ומאחר והפקולטה לא הייתה ערוכה לכך, אז ביומיים הראשונים נתתי הרצאות באודיטוריום מול 300 כסאות ריקים. עם הזמן, בעזרת אנשים טובים, למדתי איך להשתמש בזום ("שומעים אותי?.."), איך ללמד און ליין, מהי הדרך הטובה לנהל כיתה, כיצד לשמור על מתח לימודי, מהי הטכניקה לשיתוף פעיל של הסטודנטים בשיעור ועוד. עם הזמן רכשתי ניסיון בלימוד בקבוצות קטנות בו זמנית, למדתי כיצד להקליט הרצאות ולהפיץ אותם, להתגבר על רעשי הרקע בלי לפגוע בהוראה וכיו"ב. כמובן עלה צורך לשנות באופן כמעט יומי את תכנית ההוראה ולהתאימה למצב החדש. נעזרתי בסרטונים במקום מפגשים אישיים, באתרי הוראה מקוונים במקום שיעורים פרונטליים ושיטות מגוונות אחרות. אתגר משמעותי שצרך זמן רב היה ללמד מרצים אחרים איך להשתמש בזום מהבית ולהתגבר על תקלות שונות (הווי-פי לא עבד וכדומה). למזלי לחלקם ילדים בבית שסייעו בנושא. פרויקט מיוחד שנוצר, יחד עם מרכז היום לקשישים בתל חי, וכתחליף למפגשים אישיים הוא קיום קשר טלפוני של הסטודנטים עם קשישים הסגורים בביתם. מדובר בתהליך מובנה, מקצועי ומסודר. תפקיד הסטודנטים הוא לתת תמיכה טלפונית, להתריע על קשיים שעולים ולקשר בין הקשישים והגורמים המטפלים. תגובות הקשישים, גורמי הרווחה והסטודנטים מרגשים. למדתי שגם זו דרך להעביר מידע, לשנות תפיסות ולפתח יכולות מקצועיות.

למרות הקושי והצורך בשינוי מהיר ומיידי, באופן אישי עלי להודות ש-"הרווחתי" בצורה משמעותית מהמגיפה בכל הקשור לתפקידי בחינוך רפואי. למדתי על עצמי ודרכי ההוראה שלי, התעדכנתי בשיטות הוראה חדשניות, רכשתי מיומנויות הוראה נוספות, למדתי (בעזרת נהורה) על כל מיני אפשרויות בגוגל (שאני מתבייש להגיד)

שלא הכרתי, התגברתי במידה מסויימת על הטכנופוביה ולמדתי להכיר את הפוטנציאל הגלום בהוראה מקוונת. ללא ספק אשתמש בהם בעתיד הקרוב. ברור לי שכל המוסדות האקדמיים יעברו שינוי ומבחינה זו הקורונה היתה "ברכה" אמיתית עבורם.

כמו כל עם ישראל, היה ברור שהסטודנטים בחרדה מהמצב החדש ואי הוודאות. בין היתר, מהצורך להתרגל באופן מיידי לשיטת למידה אחרת, הן מהאפשרות שלימודיהם יופסקו ושהתחלת עבודתם כרופאים תדחה, מהדאגה להוריהם, להתפרנסות ועוד. התברר לי די מהר שמעבר לצורך הקבוע בעידוד ותמיכה במרצים בשיטת ההוראה החדשה ודאגה יום יומית שהקורס ימשיך, גם הסטודנטים נזקקו לתמיכה והכוונה. שמתתי דגש על המשך שגרת לימודים, נוכחות בשיעורים, עדכון יום יומי, הבהרת האמון המלא שיש לי (גם עכשיו) בהחלטות של משרד הבריאות והזמינות המלאה שלי אליהם בכל דרכי ההתקשרות אפשריים בכל שעות היממה. המאמץ לקיים את כל המתואר והזמן שהוא גזל היה גדול מאד. משובי הסטודנטים על הקורס והתנהלותו היו נהדרים.

עם סיום חופשת הסמסטר במוסדות האקדמיים האחרים, גם אני חזרתי ללימודי התואר השני (ניהול מערכות בריאות באוניברסיטת חיפה) - הפעם כסטודנט מהשורה. העובדה שהייתי בו זמנית גם מורה וגם סטודנט בקורס מתקשב אפשרה לי פרספקטיבה מרתקת ממנה אני ממשיך ללמוד. אני מודה שמאד נעים לשבת בבית וללמוד במקום לנסוע לאוניברסיטה, טרם החלטתי עד כמה זה אפקטיבי עבורי. הזמן יגיד.

במקביל לכך, נדרשתי להתאים את עבודת המחלקה שלי למצב החדש. נכתבו נהלים וכללים חדשים, עברנו לעבוד במשמרות של 12/24, למדנו להתמודד עם הוראות שהשתנו מדי יום, למדנו כיצד להתמגן ואיך להתמודד עם אי הוודאות והחרדה הכרוכה בטיפול בחולי קורונה.

האתגרים המשמעותיים בתחילת המגיפה הי כיצד לפעול מול חששות של צוותים מטפלים, של מטופלים ומשפחות ובעיקר לבחור מדי יום, את הדרך הנכונה, המותאמת למציאות, להמשיך בשגרת עבודה של המחלקה בסיטואציה המשתנה. אני חושב שעם הזמן התרגלנו. למרות הצורך במגע ישיר במטופלים, למדנו גם לשמור על מרחק ולשמור על בטחונם ובטחון הצוות. אנחנו מקיימים ישיבות צוות בזום, מקפידים על מינימום מבקרים במחלקה ומשתדלים לשחרר מטופלים כמה שיותר מוקדם.

אולי לא כולם יודעים, אבל עד לשבוע האחרון בתי החולים היו ריקים.... ניתוחים ומרפאות בוטלו ומטופלים כנראה חששו להגיע (ואולי גם לא היו חולים כ"כ?) כך שמרבית המחלקות היו ריקות... זה יישמע מוזר, אבל היו לא מעט צוותים שדיווחו על שעמום וחוסר מעש.. כך גם היה במחלקה שלי. הגענו לתפוסה של 30%. בשבוע האחרון חל שינוי שאותו אינני יודע להסביר אבל החולים חזרו (ללא קשר לקורונה) לבתי החולים והמחלקות כעת יותר מלאות ופעילות.

במהלך החודש האחרון, בית החולים עוסק בהתארגנות והכנה לקראת הגעתם של חולי קורונה במספרים גדולים. בתי החולים הקימו והתאימו מחלקות לחולי

קורונה, הוכשרו צוותים, הובאו עוד מכונות הנשמה ועוד ציוד רלוונטי. ההנחיות וההגבלות שהוטלו על הציבור, הם אלו שאפשרו "לשטח את העקומה" ובכך לתת זמן והזדמנות להכין את בתי החולים לכמות הגדולה של חולי הקורונה שהיו אמורים להגיע. בינתיים, ברוך ה', בזכות אותן מגבלות שהוטלו על הציבור, אנחנו רחוקים מאד, לפחות כרגע ממצבי הקיצון (כמו אלו הנראו באיטליה, ספרד וכעת ארה"ב) ובאופן אישי אני מאמין שיש סיכוי טוב שלא נגיע אליהם. אנחנו מקבלים עדכון יומי ממשרד הבריאות על מספר החולים – על מצביהם השונים ובסה"כ לדעתי האישית- המספרים מאוד מעודדים ומצביעים על התנהלות נכונה של מקבלי ההחלטות.

באופן אישי, אני כמעט לא מעורב בהכנות המתוארות, המתרכזות בעיקר בבניין המרכזי של בית החולים. במידה ויעלה הצורך, גם הצוות שלי יצטרף לצוותי הטיפול בקורונה במחלקות אחרות.

מנגד, אני פעיל בכתיבת נהלים, הכשרה וחידוד פרוטוקולים של תהליכי קבלת החלטות שאליהן אולי נידרש במידה ויוכרז על מצב חירום ויעלה הצורך, חס וחלילה, לבצע "תיעדוף" של שימוש במכונות הנשמה וציוד טכנולוגי אחר-כפי שמתרחש כעת באותן הארצות. אני לא מקנא בהם. הדיונים בנושא הם מרתקים, כוללים התלבטויות אתיות והלכתיות ומנגד מעוררים חרדה מהמחשבה שמא נאלץ ליישם את ההחלטות הללו. שוב אבהיר שלדעתי אנחנו כל כך רחוקים משם ונראה שלא נזדקק לפרוטוקולים האלו.

למרות שמגיפת הקורונה עצרה את מרבית התעסוקה, התעשייה והמסחר בארץ, ענף הבניה ממשיך לפעול. כך גם, בקצב מעורר התפעלות, ממשיך תהליך הבניה של בית החולים השיקומי החדש המוקם בפוריה ("מרכז שיקום לצפון"), שעליו אולי אספר בהזדמנות אחרת. זהו בית החולים הציבורי הבא שיקום בישראל. צוות המחלקה ואני מובילים את הצד המקצועי ואנחנו נדרשים, גם כעת להמשיך בתהליכי התכנון, לתת תשובות לאדריכלים וליועצים השונים, לדון ברכישת ציוד והכשרת צוות, לעסוק במיתוג ושיווק, השגת כספים ועוד אתגרים הכרוכים בהקמת בית החולים. בסיפוק גדול ובהתרגשות אני משקיף מדי יום על השטח ונהנה לראות את תהליך הבניה בידיעה שלמרות המצב, החיים ממשיכים ועוד נכוננו לנו הרבה מאד ימים טובים.

אז כתשובה לשאלות שהתבקשתי להתייחס אליהם על ידי יפעת אומר כך: בהתחשב בקורונה, בעיסוקים שלי, בצורך לנהל, להוביל צוותו להגיב מהר למציאות משתנה, בדאגה לצוות שלי, למטופלים, למשפחה הגרעינית והמורחבת שלי ולסטודנטים, שלומי בהחלט טוב. חסרה לי הוראה פרונטלית וחסר לי המגע הפיזי עם המטופלים שהוא כרגע מאד מוגבל ומצומצם.

אני גאה להיות חלק ממערכת הבריאות הציבורית. בהכירי באופן אישי את הנפשות הפועלות במשרד הבריאות, אני יודע שהם עושים מעל ומעבר וסומך עליהם ותומך בהחלטות שלהם. אין אף מערכת בריאות בעולם שמוכנה לתרחישי מגיפה כאלו (מבחינת ציוד וכו') ולדעתי מספרי החולים ושיעורי התמותה הנמוכים מעידים (בסה"כ על החלטות נכונות. תמיד יש מה ללמוד ולשפר ואני מאמין שבסיום המגיפה, יוזרמו תקציבים ותקנים בכמות עצומה למערכת הבריאות לטובת הציבור.

לדעתי ייקח זמן רב עד שנחזור לשגרה אותה הכרנו ואל לנו לבנות יותר מדי על אסטרטגיות יציאה מהירות. כולנו נדרשים להרבה מאד סבלנות ואורך רוח. השגרה אליה נחזור תהיה גם היא אחרת אבל אני מאד אופטימי לגבי העתיד.

המסרים שאותם אני מלמד את הסטודנטים שלי גם בימים המיוחדים והמאתגרים שבהם אנחנו נמצאים הם אלו: לא לקבל שום דבר כמובן מאליו, לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה, לדבוק במחויבות ובאמת המקצועית שלך, בדאגה למטופלים שלך ושאינן דבר כזה אי אפשר, ואם יש רצון אז תמיד תמצא הדרך.

אנצל את ההזדמנות לומר מילה טובה ותודה ולפרגן בגדול לכל העוסקים בניהול התקופה כאן בלביא. אני מקווה ומאמין שנצמח ממנה לכיוונים הטובים והנכונים בכל תחומי החיים שלנו כאן.

תודה גם לכל החברים המתעניינים, המפרגנים והדורשים בשלומי ולכל אלו שבעשייתם מסייעים לי לנהל אורח חיים מספק ומשמעותי.

אסיים בתודה גדולה והערכה רבה לבני המשפחה הגרעינית (זה המושג היום) והמורחבת שלי-על כל חלקיה, שמאפשרים לי להתמיד ולפעול בעיסוקיי השונים בכל ימות השנה ובמיוחד בימים אלו. תודה על ההכנות לפסח ועל חג נהדר (לפחות בימים שבהם הייתי בבית).

אני אוהב את כולכם.

ד"ש מהעולם // טרודי רייס

קהילת דבלין

אחותי גרה בדבלין, אירלנד, ובעלה ראש ועד המיצגים את הקהילה Representative Council) כלפי המדינה וכלפי ישראל; לכן הוא משתתף בכנסים נגד אנטישמיות וגם בכנסים של כל הקהילות בחו"ל. שם הוא פוגש הרבה אנשים מעניינים כמו בוז'י הרצוג, ועוד, מכל העולם.

רוב הקהילה הם אנשים מבוגרים, לכן הם נשארים בבית. החוקים שם הם כמו פה: אפשר לצאת לקניות מזון, אבל בני 70 צריכים להישאר בבית.

כדי להפיג את השעמום הוא החליט לפתוח זום לכל הקהילה, וגם לאנשים מחוץ לאירלנד שמעוניינים להצטרף (כמוני). כל ערב הם נפגשים ומנסים להביא אורחים מעניינים, לתת הרצאה או הסבר מה הם עושים. בינתיים התארכה אצלם משהי שסיפרה על הפעילות שלה נגד אנטישמיות באנגליה ובתוך מפלגת הלייבור. התארח מישהו מישראל שעובד עם הקהילות בחו"ל, והוא הסביר מה קורה פה בארץ. אני גם סיפרתי מה קורה בקיבוץ, בוז'י גם כן סיפר מה קורה בפוליטיקה. בדרך כלל יש 30/40 משתתפים, אבל השיא היה כשראש ממשלת אירלנד עלה לזום, ואז היו 100 איש.

כל יום יש בזום שעה של יוגה, לימוד שפת ידיים, ולפעמים שיעור מהרב. יש גם אדם מאוד משכיל שנוסע בכל העולם כדי לתת הרצאות על כל מיני נושאים; למשל הוא הרצה על הפיצוץ במלון המלך דוד, והוא סיפר על קרב שלא הרבה שמעו עליו בין מטוסים שלנו למטוסים של אנגליה לפני קום המדינה. כל ערב משדרים מנחה ומעריב שמנוהלים על ידי אחד הישראלים שגרים באירלנד. רוב הישראלים נשלחו לעבודה בהייטק, ונשארים שם לשנה שנתיים.

גם לישראלים יש זום בעברית.

הם ארגנו קבוצה של מתנדבים לקריאה בעת הצורך ומתקשרים לבודדים לבדוק שהכל בסדר. הקהילה מאוד מגובשת ורובם מכירים אחד את השני.

ערב אחד לא היה אורח, אז עשו משחק "זה השקר שלי", קבוצה של 3 גברים נגד 3 נשים. כל אחד היה צריך לספר סיפור, והקבוצה השנייה הייתה צריך להחליט אם זה אמת או שקר.

כולם מאוד נהנו.

נחשון (בן 4):
אחד מימי השבוע בית משפחת ליפניק-
אמא, נכון במוצאי שבת היה את
היום חופש הזה?
אנחנו כבר חודש בחופש הזה...

חלום חלמתי בקורונה // מרים אונא

באחד מלילות הקורונה חלמתי חלום משוגע על מרדונה ומדונה שנפגשו בברצלונה, נסעו בטויוטה קורולה לאכול מקרונה ולשתות בירה קורולה, לפתע ניגש אליהם מלצר בשם חרבונה הגיש להם כפפות ומסכה, ג'ל וסבונה וביקש מהם להתרחק 2 מטר מהברון והברונה, הם נתקפו בחיל ורעדה ואני התעוררתי בבהלה ונזכרתי שביקשו ממני לכתוב משהו לעלון אז לקחתי נייר ועיפרון והחלום התנפץ כמו בלון.

אז מה כתבתי?

וירוס קטן קטלני וחמקמק – הופך לנו סדרי עולם

פחד מפני הידבקות מרחף על כולם

סגר בבית, כפפות. 2 מטר מרחק מסכות על הפנים

ואנחנו ניזונים מן המסכים

כל יום חדשות עם דיאגרמות מדאיגות, חוסר במטושים, ביקורת על בדיקות

הסברים. הצהרות ובמרכז בתי אבות

ובתוך כל הלחץ והבלגן, קהילת לביא מתנהלת בבטחון ואמונה

בני ה-65 ומעלה, הנתונים בסכנה מקבלים את מלוא תשומת הלב

כל הצרכים הרוחניים, הגשמיים, החברתיים והכלכליים ניתנים

באחריות, בהתנדבות בהתארגנות מופלאה ובעיקר במאור פנים

זה לא חלום – זה אמיתי – ועל כך תודתי

קיבוצניק עלום שם (בן 8):
הילד חושב שנדבק בקורונה.
אמא: למה אתה חושב כך?
ילד: שמת לי לב שהעיניים שלי
מלוכסנות מיום ליום, כמו
הסינים

קיבוצניקית עלומת
שם (בת עשרה)
אמא יש היום אירוע
חגיגי מאוד עם כל
החברות בזום, אני
צריכה להתלבש יפה?

מבט מקרוב על עבודתם של עובדים חיוניים במשק הציבורי בימי קורונה // מערכת אצלנו

מה תפקיד בימי שיגרה?

מיקי אלירז: בחודשים האחרונים אני עובדת כסגנית מחוז צפון בתכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון-360. על מנת להסביר את התפקיד, ארחיב בקצרה על התכנית המיוחדת הזו. התכנית פועלת כעשור והוקמה בעקבות ועדה שחקרה את מצב הילדים בסיכון בישראל, מרבית המלצות הוועדה מיושמות בתכנית 360 כולל תקציב פעילות משמעותי מאוד לרשויות בהם היא פועלת. הדבר המשמעותי בתכנית היא הסתכלות מערכתית על צרכי הילד ושותפות של חמישה משרדי ממשלה רלוונטיים- חינוך, רווחה, בריאות, קליטה וביטחון פנים, כמו כן, יש דגש חשוב על מתן מענה בגיל הרך ועל עבודה עם ההורים. לתכנית נבחרו להשתתף רשויות מגוונות מכל הארץ בדרוג סוציאקונומי נמוך וכוללות גם רשויות מהמגזר החרדי והערבי. נערך מיפוי מקיף על מצבם של הילדים בסיכון ברשויות וכל רשות יכלה לבחור אילו מענים ותכניות מגוונות להפעיל בהתאם עבור ילדים בסיכון והוריהם. במקביל להפעלת התכניות, הרשויות מקיימות וועדות היגוי משותפות כדי ליצור את הראייה המערכתית וגם דואגות להפעיל מערכת של תשתית מידע על מצב הילדים. אז התפקיד שלי בתוך כל המערך הזו הוא ללוות את הרשויות במחוז צפון שלוקחות חלק בתכנית, להכשיר ולהדריך את המנהלים של התכנית שעובדים בכל רשות בה, לסייע בהפעלה מיטבית של המענים והניצול התקציבי. אני גם בקשר עם מפקחים וגורמים שונים במחוז אשר שותפים בתכנית ברמה המחוזית או המקומית.

מתניה שוורץ: אני עובד ברשת של בתי אבות והוסטלים הנקראת "מרכז הורים נהיה". הרשת מעניקה שירות למשרד הרווחה ובריאות הנפש ונותנת פתרון דיור וטיפול לאוכלוסיות הקצה במדינה(דרי רחוב, חולי נפש, מכורים, אסירים לשעבר, חלופות מעצר לקשישים וכן לנכים צעירים המתמודדים עם בעיות התנהגותיות ונפשיות) התפקיד שלי הוא "מנהל שיווק והשמה" - בפן השיווקי אני אחראי על "הפצת השמועה" של הרשת מול משרדי הממשלה ולשכות הרווחה האזוריות- יש המון נותני שירותים במגזר הציבורי במגוון רחב של תחומים וחלק גדול מהעובדים לא מכירים אותנו עקב שלל סיבות. על האסטרטגיה השיווקית והניהולית של הרשת ומציאת קהלים ופרוייקטים חדשים. מהצד של השמה - אני אחראי על קליטת דיירים חדשים לבתים/הוסטלים החל משלב קבלת הפניה הראשונית ועד הקליטה לבית.

התהליך הוא תהליך מורכב גם מצד האוכלוסיה וגם מצד המשרדים הממשלתיים. לאחר הפניה הראשונית יש צורך בבדיקת התאמה רפואית ובעיקר בדיקת התאמה סוציאלית. לרוב אני נפגש עם המועמדים בביתם/בתי חולים/כלא/הוסטלים לדרי רחוב ולצערי יש כאלו שגם את זה אין להם ואנו נפגשים ברחוב או בלשכת רווחה. לאחר מכן מתחיל התהליך הבירוקרטי מול הגוף הממן האחראי.

שושי בן יעקב: אני מנהלת את החברה למרכזים קהילתיים (מתנ"סים) בצפת. באחריותי כ- 5 מתנ"סים וגם היכל תרבות שבעיר.

עמרי עמירם: מנהל בית הספר התיכון שק"ד דרכא

כמה אנשים את/ה מעסיק או עובדים אצלך במערכת?

מיקי: מחוז צפון מחולק ל-2 ואנחנו עובדים ב-42 רשויות, חלקן עובדות באגד משותף ובפועל יש 18 מנהלים של התכנית במחוז. בכל רשות פועלים עשרות מפעילים כמו פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, מטפלים פרה רפואיים, עובדי נוער ועוד.
מתניה: בשגרה אני נמנה על הנהלת הרשת.
יש לנו 4 בתיים:

2- בתי אבות - בכל אחד יש כ-90 דיירים וכ-50 אנשי צוות
הוסטל לחולי נפש – כ-45 מטופלים וכ-20 אנשי צוות
מעון שיקום לנכים פיזיים "צעירים" – כ-90 דיירים וכ-60 אנשי צוות
לכל בית כזה יש שדרה ניהולית עצמאית שמקבלת תמיכה, ייעוץ, הדרכה והחלפה בעת הצורך מהנהלת הרשת.

שושי: כיום מדובר על 565 איש בחל"ת ועוד 11 שנשארו להחזיק את כל מערך המתנדבים של צפת.

עמרי: 123 איש מקצה לקצה – מורים, מטפלים, סייעות, אנשי מנהלה, שומרים

איך מקיימים היום קשר עם העובדים/קהל יעד/תלמידים?

מיקי: לאורך כל התקופה הזו אנו בקשר טלפוני כמעט יומיומי עם המנהלים, התכתבויות בקבוצות ווטסאפ, מיילים ושיחות משותפות גם בזום. הזום אפשר לנו גם לנהל פגישות משותפות עם המטה, מפגשי למידה מקצועיים וגם פגישה כלל ארצית של התכנית בהשתתפות המטה ועשרות מנהלים מכל הארץ.

מתניה: המשימות היום יומיות ממשיכות כרגיל, צוותי הרפואה התחזקה והמנהלה ממשיכים להגיע כמובן שהכל בהגבלות - מדידות חום, עבודה רק במקום אחד, בידוד דיירים וכו'.
הדיירים עצמם חייבים להישאר רק בגבולות הבתים ואסור להם לצאת לטייל (יש לנו 2 בתים על חוף הים בנהריה וזה בטח דיי מאכזב את חלקם)
אנחנו בין המסגרות היחידות שממשיכות לקלוט דיירים חדשים. הגאווה הקטנה שלי היא שמשרד הרווחה יישר קו עם הנהלים הפנימיים שלנו שהתקשנו עליהם למרות הרבה לחצים ואימץ אותם על כלל בתי האבות

שושי: מכיוון שאנחנו עסוקים בשגרה בעבודה קהילתית, וזו המומחיות שלנו, הרבה מהעובדים שלנו שבחל"ת מגוייסים כמתנדבים ברשות ובעצם ממשיכים לעבוד כרכזי מתנדבים ועוזרים למערך העירוני בצרכים השונים.

המרכזים הקהילתיים אחראים גם על תחום הנוער העירוני בשגרה. אנחנו מפעילים כ-5 מועדוני נוער וארגונים ברחבי העיר שממשיכים לפעול בזמני קורונה דרך הזום ודרך הרשתות החברתיות. מדריכי הנוער יוצרים מפגשים רבי משתתפים, ממש פעולות, אתגרים, וגם שחנ"שים (= שיחות נפש), אחד על אחד לנוער שזקוק לכך. מוזמנים להיכנס לאינסטגרם של מועצת הנוער של צפת ולענות לאתגרים היומיים שם. ד"א 360 התוכנית הלאומית שמיקי אלירז עובדת בה, מממנת את משרות חלק מרכזי הנוער הללו.

עמרי: זאת שאלה מאוד קשה כי, בעיני, המשימה המרכזית של בתי הספר כיום היא תקשורת בין עולם המבוגרים לבין עולם הילדים והנערים. באפס זמן היינו צריכים ללמוד שפה חדשה

לחלוטין. יש מגוון של סוגי קשרים המתקיימים בביה"ס. לחלקם יש מענה, סביר יותר או פחות, ולחלקם אין כרגע מענה אמיתי. באופן כללי את שגרת הקשרים העברנו לזום כמו רוב עם ישראל, אבל זה נותן מענה חלקי בלבד. איך מקיימים שיחות חתך עם אנשי צוות? איך מוודאים מה מצבו של תלמיד לקראת החלק האחרון של השנה ומסייעים לו לאסוף כוחות כדי לסיים אותה הכי טוב שאפשר? איך מוצאים מורים חדשים לשנה הבאה? איך מקיימים שיחה עם מורה על שינוי או סיום תפקידו? כל הנ"ל הן שאלות קשות שעדיין אין לי תשובה טובה עליהן.

אילו משימות מתקיימות כסדרן ומה בוטל או נעשה בצורה שונה?

מיקי: מרבית העשייה שלנו נעשית בימי הקורונה בצורה שונה לחלוטין ונדרשנו לעשות הרבה התאמות בהתנהלות. עם ההחלטה על ביטול הלימודים הוחלט במיידית לבטל את מרבית התכניות שעובדות מטעם 360 עבור ילדים בסיכון. הרבה מהרשויות הוציאו לחל"ת/לחופשה עובדים רבים. לקח זמן עד שחלק מהמערך התעשת והתחיל להבין מה ניתן להפעיל ומה לא גם בדרכים יצירתיות ושונות מהמקובל. חלק מהמענים חזרו לעבוד במתכונת מיוחדת וחלק לצערנו, עדיין לא ניתן להפעיל. היינו בקשר עם גורמי הפיקוח כדי שיסייעו להפעיל כמה שיותר תכניות שונה ויצירתית כדי מצד אחד לתת מענה לילדים ולמשפחות ומצד שני, לעמוד בהנחיות משרד הבריאות. כפועל יוצא מזה גם העבודה של המנהלים שלנו אותם אני מלווה השתנתה והשיח שלי איתם שונה, כמעט ואין התעסקות במנגנון השוטף של התכנית אלא סיוע לרשות בשגרת החירום שנוצרה ובתוך זה גם להעלות לסדר היום את נושא הילדים בסיכון.

מתניה: כמעט כל הטיפול הבירוקרטי נדחה באופן מיידי, הכל עבר לניהול חירום. צריך לזכור שהשבועיים לפני פסח הם שבועיים עמוסים בעבודה של צוותי הרווחה ברחבי הארץ. הצוותים מאתרים קשישים שזקוקים לעזרה ומסייעים להם החל בתלושי קנייה דרך סלי מזון ועד שיכון בבתי אבות לכל תקופת החג על חשבון המדינה. השנה היה איסור גורף על "נופשון" החג ולכן הצוותים עבדו קשה יותר. בשל כך דווקא מקרי הקצה שגם ככה במהלך השנה מורכבים בתקופה הזאת נהיו מורכבים יותר, הן מבחינה אנושית והן מבחינה תקציבית.

דבר שהפתיע אותי לטובה הוא דווקא לא בתוך בתי האבות. כחלק מהתפקיד אני מגיע הרבה לבתי המשפט בארץ. בצורה מאוד מפתיעה ושלא אופיינית למערכת ציבורית, בתי המשפט הסתגלו בצורה זריזה מאוד ומבצעים דיוני סקייפ ללא נוכחות פיזית של העצורים.

שושי:

- הקמנו מתנ"ס-דיגיטלי, העברנו את הפעילות החוגית הרגילה למרחב הוירטואלי. רק שעכשיו לא צריך לשלם על החוג (🕸)

אתם מוזמנים להצטרף, בפורמט זום. הזימון לחוגים מופיע באתר עיריית צפת ובקישור : <https://zefat-online.co.il/matnas-digital/>

- הרבה פעילות קהילתית וחברתית מושהית כרגע 😞 מערך הצהרונים, חוג לכל ילד, ספריה עירונית, מתנדבי של"מ (=שירות לאומי למבוגרים), פורומים שונים של מובילי קהילה ובעיקר, שלוחות המתנ"ס ברחבי העיר, שמהוות בית לקהילה- סגורות.
- המשימה העיקרית שלנו בחירום היא הניהול מתנדבים ברמה העירונית. אנו עושים זאת דרך רכזי הנוער- שאחראים על המתנדבים הצעירים, מרכז צעירים שמגייס מתנדבים סטודנטים וצעירים ורכזי קהילה שמגייסים מתנדבים מבוגרים. כולם פועלים במשימות שאנחנו מקבלים מהרשות, דרך הרווחה, מוקד 106 ודרך והחברה לחברה למתנסים הארצית, במוקד 1221 מוקד סיוע הומניטרי בשיתוף איחוד הצלה . המתנדבים יוצאים לפעילות שכוללת קניית מוצרי מזון ותרופות לאנשים שלא יכולים לצאת מהבית, כי הם בבידוד או קבוצת סיכון. מתנדבים שיוצרים קשר עם בודדים ועריריים לשאול מה נשמע... אריזות סלי מזון או ארוחות חמות לקשישים ונזקקים. אריזות וחלוקת ערכות יצירה לילדים.
- בערב חג ראשון חולקו כ 4000 משחקים – אפיקומן לילדי הגנים וכיתות א-ב בכל העיר. סדרני רכב במתחם "הבדק וסע" של מד"א בשוק העירוני . מענה הומניטרי לצרכים שונים שהופכים מורכבים בעת הזו. כמו, לעלות על סולם כדי לעזור לקשישה ערירית להוריד את כלי הפסח מהבוידם...

עמרי: בתחילת הדרך הגדרנו יעד בסיסי אחד לתקופה הראשונה – שמירת קשר אישי. מכיוון שאף תלמיד מעולם לא התמוטט מהפסד לימודי של שבועיים הנחנו שאת השבועיים שנותרו ללימודים עד פסח יהיה נכון להקדיש לביסוס קשר אישי בדרכים אחרות גם אם על-חשבון לימודים. הקדשנו מערך שלם של עבודה לבניית הדבר שנראה היום פשוט לכאורה – שיחת זום יומית של מחנך עם תלמידיו. זה נראה פשוט אבל דורש התארגנות מאוד משמעותית. בפן הפיזי – לדאוג שלכל מורה ולכל תלמיד יש מחשב פנוי לעניין בבית. חילקנו מחשבים למורים ותלמידים שהביעו קושי בעניין. לאחר מכן יש צורך להתגבר על פער טכנולוגי-פסיכולוגי של חלק מהמורים. אח"כ לדאוג שלתלמידים יהיה חשוב מספיק להגיע לשיחה. על-אף המורכבות אני חש שעמדנו ביעד ואי"ה לקראת החזרה ללמידה לאחר הפסח נתקדם עוד צעד ונעמיד יעדים גם בתחום הלימודי.

מה התבטל ?

הכל. פיספסנו שני טיולים שנתיים, הפקת מגמת תיאטרון, שבוע נגב של מגמת א"י, פתיחת תערוכת אמנות ועיצוב, גמר ליגת הכדורסל של החמ"ד. אלו רק האירועים הגדולים שהפסדנו בשבועיים הראשונים. עוד נכוננו לנו אירועים רבים שאנו עסוקים כבר כעת בדרכים בהם ניתן, אם בכלל, לקיימם – טקסי ימי השואה ויום הזיכרון לחללי צה"ל, יום ירושלים, מתכונות, בגרויות, הצגת ט', מסיבת סיום "ב, ועוד.

עם אילו אתגרים את/ה מתמודד כיום במסגרת תפקיך?

מיקי: קודם כל נושא כוח האדם שלנו. המנהלים שלנו ברובם עובדי רשות מקומית והרשויות קבלו מספר מאוד מצומצם של תקנים שיוכלו להעסיק, היינו בקשר עם הרשויות והצלחנו להשאיר את מרבית המנהלים שלנו להמשך העסקה גם בתקופה הזו כעובדים חיוניים (מושג לא קל לעיכול, שצריך להבין את המשמעות המיוחדת שלו לעת הזו בלבד..). גם לגבי העובדים בתכניות השונות עלו הרבה שאלות של כוח אדם/משאבי אנוש, יציאה לחל"ת/ חופשה וכדומה. אתגר נוסף הוא הפעלת התכניות עצמם, כל התכניות הינם בעצם תכניות

של המשרדים השונים כמו חינוך, רווחה, בריאות ורובם הופסקו במיידית, האתגר היה להתחיל ולבדוק מה בכל זאת אפשר להפעיל בעת הזו על מנת לתת מענה לילדים ולמשפחות שבשגרה מתקשות וקל וחומר בעת כזו. בחלק מהמקרים הפעלנו לחץ על הפיקוח ועל משרדי הממשלה כדי לאפשר הפעלה מתאימה, ולסייע לבנות תכניות עבודה יצירתיות שכללו למשל קשר טלפוני, הפעלת קווים חמים, שליחת ערכות סיוע לבתים ועוד. אני עובדת בעיקר מול רשויות חלשות ולא בכולם יש התארגנות מקצועית מתאימה לשעת חירום, בשלבים הראשונים היה מעין 'שיתוק', והיה צריך לסייע להם להבין את התמונה ולראות מה בכל זאת ניתן לעשות בימים אלה ולעבור לפעולה במתכונת של 'שגרת חרום' גם מתוך הבנה שהמצב ימשיך והחוסר וודאות גדולה.

מתניה: כיום אנחנו ניצבים בפני כמה אתגרים.

הראשון הוא הכלת הצוותים המטפלים, הצוותים עומדים בעומס רב ואנו משתדלים להיות שם בשבילים (טלפוני) ולייעץ למנהלים מחוץ לסיר הלחץ שהם חיים בו. אתגר נוסף הוא תודעה, אנחנו ב"ה עומדים בכל הכללים ועושים כל שביכולתנו להמשיך לקלוט דיירים חדשים. מקרי התחלואה והתמותה המתקשרים בכמה מבתי האבות בארץ (סטטיסטית ביחס לריכוז האוכלוסייה אנחנו במצב מעולה בישראל) גרמו לגורמים המפנים לחשוש מהפניות חדשות אלינו.

שושי: ניהול התקציב - בעקבות ביטול מירב הפעילות השוטפת. כח אדם שיצא לחל"ת, ועדיין מבקשת ממנו לבוא להתנדב....

עמרי: ברמה המוסדית שני עניינים מרכזיים מטרידים אותי:

1. יצירת משמעות לבית הספר בתקופה הזו. לא מעטים מתלמידינו עושים דברים חשובים ומשמעותיים. אני רואה זאת גם בלביא. כיצד אני הופך את מה שקורה בבית הספר לבעל משמעות זה אתגר גדול מאוד.
2. הכנות לשנה הבאה - תיכננו המון תכניות בהיבטים פדגוגיים, בהיבטי בניו ועוד. איך עושים את כל זה בעידן הנוכחי כשאסור לנו להיכנס לבית הספר? איך לא משלמים בשנה הבאה את מחיר התקופה הזו?

מה הכי קשה/חסר לך בתקופה זו מבחינת תחום העיסוק שלך?

מיקי: לי באופן אישי חסר לי היכולת להגיע, להרגיש ולראות את הדברים בעיניים, הפגישות עם האנשים בשטח וכו' למרות כל אמצעי התקשורת החלופיים המבורכים. הקורונה הפסיקה את כל מתכונת העבודה השגרתית שלנו ויעדים בתכנית העבודה שתוכננו לעת הזו. מעבר לזה מאוד קשה לי עם ההשלכות של משבר הקורונה על המצב של הילדים והמשפחות, התקופה הזו מחמירה מצבים, ועלולה להביא להידרדרות וגידול בהיקף התופעות. ב'יום שאחרי' עלולים להיות מצבים מאוד מאוד מורכבים וקשים על רקע כלכלי, תעסוקתי, חרדות, אלימות ועוד, וברקע גם השחיקה של מערכות הטיפול השונות מכל העשייה בעת הזו..

מתניה: מהות העבודה שלי מתבססת על השטח- השיח, הסיטואציה קריאת האנשים והתאמת האישיות למסגרת הנכונה דבר שכיום כמעט בלתי אפשרי בשל חוקי הבידוד קושי משמעותי נוסף הוא הידיעה שיש לנו אנשים שממש זקוקים לעזרה שלנו ולא יכולים לקבל אותה בצורה מושלמת או בכלל. ישנם כיום אנשים שמחכים להיכנס אלינו ונמצאים במסגרות שלא מותאמות אליהם והם לא ייכנסו עד שהגבלות יוסרו כי יש להם קורת גג

ומי שיטפל בהם. יש משפט אצלנו "לפעמים צריך שיהיה יותר רע כדי שיהיה יותר טוב". אני מקווה מאוד שלא נגיע למצבים האלו.

שושי: מפגש בלתי אמצעי עם הקהילה, האנשים והעובדים.

עמרי: מעולם, עד שנה זו, לא הייתי מעסיק של עובדים באופן פורמלי. לראשונה אני מעסיק כ-120 עובדים. אף שלכל אחד תפקיד אחר במערך השגרותי, לכולם אנחנו משתדלים לתת בבית הספר מעמד שווה בתוך צוות בית הספר – שומרים, מורים, סייעות, מנקה, מזכירות, אנשי טיפול, אבות בית ועוד.

הכי קשה עד כה היה להוציא לחל"ת את אנשי המנהלה שלנו. לאחר כשבוע של הפסקת עבודה כפויה נאלצתי להוציא אנשים, חלקם קשי יום, לחל"ת רגע לפני פסח. אלו טלפונים שבהחלט מדירים שינה.

איזה דבר חדש למדת על חוזקה של המערכת בה אתה עובד?

מיקי: כמישהי חדשה יחסית בתפקיד (למרות שאת התכנית אני מכירה כי עבדתי בה בעבר) זו הייתה הזדמנות טובה להכיר את המערכת מזווית שונה מאוד. למדתי על המחויבות הגדולה של המנהלים שלנו ושל העובדים בתכנית בכלל. גם כאלה שהוצאו לחופשה המשיכו לעבוד, להיות בקשר ולהמשיך לסייע מהבית, אתגר הקורונה הביא ליצירתיות ו'ציאה מהקופסא' כדי להמשיך לסייע ולתת מענה בעת הזו.

מתניה: שהמערכת שלנו איתה ויציבה. חודדה ההבנה שהטיפול שאנו נותנים הוא ראוי מכבד ונאות. שלמרות שאנחנו נותנים שירות רק במרכזים ממשלתיים (בשביל סדרי הגודל זה חצי מהמחיר במקום פרטי) אנחנו עדיין לא נופלים מהם בטיב כוח האדם באיכותיות וברצון לסייע.

הנקודה הכי חשובה שהתחדדה לי ברמה האישית זה המוטו שהצבתי ושאני מנסה להנחיל אותו "לכל אדם יש הזדמנות" לא משנה אם הוא היה מכור לסמים/אלכוהול, בעל עבר פלילי או הסתבכויות כאלו ואחרות, אנחנו נותנים לכולם הזדמנות, בפרט בימים האלו שמתדפקים על דלתנו המון פניות.

שושי: אני חדשה בניהול המרכזים בצפת, אז הכל חדש.... אבל שמחה לגלות שיש ניהול עירוני ביד רמה, וחברה למתנ"סים ארצית עם גב חזק, שמצליחה לרדת לרמת השטח.

עמרי: אנשי הצוות בבית הספר רגילים להיות אנשים מרכזיים גם בקהילותיהם. האתגר הנוכחי הציב לא מעטים מהם בעמדה מעט שונה. לא אחת ולא שתיים שמעתי מאנשי צוות את התיסכול על-כך שהם מתקשים להושיט יד לסיוע בקהילותיהם המשימה המורכבת של ניהול בתים ומשפחות, במקביל לניהול כיתה כאשר לעתים בן או בת הזוג לא נמצא / עובד / פוטר העמידה את אנשי הצוות שלנו במקום שהם לא רגילים לעמוד בו. התגובה ויכולת ההתנהלות מעידה בעיני על חוזקה משמעותית מאוד של הצוות.

בתוך כל הימים המורכבים הללו, מה הטוב שנוכל לקחת איתנו להמשך? מסר חיובי?

מיקי: האמת יש לא מעט צדדים חיוביים שאני רואה ולוקחת מהתקופה הזו. אני עובדת עם ציבור מאוד מגוון, כולל המגזר הערבי, דרוזי, בדואי וחרדי ההתארגנות והעבודה המשותפת במשבר מורידה הרבה מחסומים, התגייסות של כולם לתת יד ולסייע, החליפו

רעיונות ושיתפו בהרגשות, חששות ובתחושות האישיות, נוצרה אווירה מיוחדת של ביחד. עוד דבר, עם כל הביקורת על המסכים והמורכבות שלהם בעידן שלנו נכחנו להכיר בחשיבות ובסיוע שלהם לניהול ותקשורת בעת משבר מהסוג הזה. אני רוצה להאמין, שנוכל לקחת עם זה הלאה ומקומות עבודה יוכלו להיות יותר יצירתיים וגמישים עם עובדים בין השאר גם על מנת לצמצם את היקפי הנסיעות והיציאה מהבית, להזכיר לכולם את המשמעות של הזמן עם המשפחה וההנאה מהדברים הפשוטים.

מתניה: בהמשך למקודם הטוב והמסר החיובי הוא שעם כל הביקורת שנשמעת על הרווחה בארץ הם עובדים קשה מאוד ומצליחים להגיע להמון. כיום אין קשיש שזקוק *ורוצה* להגיע לבית אבות אפילו במימון כמעט מלא של המדינה שלא יכול לקבל.

בנוסף אני שמח שהגענו לקיבוץ לראות את הערבות הדדית גם בעזרה ובהתנדבויות וגם בשמירה על הכללים, חוסנה של החברה זה המפתח בכדי לצלוח את המשבר.

שושי: שיש הרבה חסד, ואנשים ששמחים להעניק ולתרום לזרים מוחלטים. שיש את הטוב הזה באנשים.

עמרי: הדבר הטוב הבסיסי שאני רואה ברמה הארצית הוא שינוי מסוים בהסתכלות על עבודתם של אנשי החינוך. בניגוד לטענות הרגילות כלפי המורים שאנו רואים בד"כ סביב חופשים שונים, ניתן לראות הערכה גדולה כלפי אנשי החינוך שידעו להסתגל די מהר למציאות המשתנה ועל-אף שמעמסה כבדה נופלת על ההורים מעריכים את עבודת המורים אל מול ילדיהם מרחוק. מקווה שגם בהמשך יראו באנשי החינוך שגיררים של משמעות יותר מאשר ביביסיטרים.

לי גם אין ספק שהלמידה תשתנה. אני מנסה לחשוב יחד עם הצוות מהם הפלטפורמות שניתן יהיה לעשות בהן שימוש גם לאחר חזרה לשיגרה ולבחור לעבוד דווקא דרכן. רבים מצוות המורים עשו קפיצה משמעותית בתחום הטכנולוגי וחובה עלינו למצוא את הדרך להביא את העובדה הזו לידי ביטוי גם בשיגרה. נצטרך כמובן לדאוג שיהיה בסיס לעבודה בשיגרה. בבית ספר שק"ד יש היום מחשב אחד לכל 10 תלמידים. זו מציאות, שלדעתי תהיה בלתי נסבלת לאחר חזרה לשיגרה (היא גם בלתי נסבלת עכשיו) ואני מקווה שיימצאו הדרכים להתקדם בתחום.

מתי את/ה מעריך תחזור לשגרת עבודה מסודרת ובאיזה אופן?

מיקי: זו שאלה מאוד טובה והחוסר וודאות גדול מאוד נכון לימים אלה לגבי החזרה למערכת החינוך. אנחנו מחכים להנחיות של משרד הבריאות והמשרדים השונים ונערכים בהתאם. במקביל לעשייה שלנו אנחנו עוסקים ב'היום שאחרי', כיצד נוכל לסייע למנהלים שלנו למערכת להתחיל לחזור לעניינים, מצד אחד לעבד את החוויה שעברו, לנתח את המציאות החדשה ובעצם להניע מחדש את כל המערכת לעשייה.

מתניה: שאלה מעולה, יש המון ספוקולציות והמון שאלות. אנחנו אפילו נשאלים המון פעמים כנציגים של בתי האבות בארץ. כרגע אני יודע להגיד שהאוכלוסייה שלנו תישאר עם ההגבלות לאורך תקופה ארוכה מאוד גם לאחר שההגבלות על שאר אזרחי המדינה יוסרו. אני מקווה שנחזור לשגרה תקינה תוך שנה מהיום.

שושי: לקראת ספטמבר... בכל הכוח. עד אז מקווה שנוכל לפעול בהפעלת המרכזים הקהילתיים השכונתיים בפעילות חלקית.

עמרי: מכיוון שאף אחד לא יודע כלום יהיה זה מיותר שאוסיף את ההערכה שלי לתוך סל התחזיות הסותרות. אבל אם ניתן יהיה להביע משאלה – אבקש שכולם יזכרו שגם החזרה תהיה מורכבת ביותר וכפי שזה נראה כרגע נקבל הוראות שנצטרך למצוא דרך ליישם מהיום למחר. גם אז נזדקק לסבלנות רבה מצד ההורים והקהילות, שיבינו שהמורים מתמודדים עם מציאות מורכבת. לא לוחצים על כפתור וחוזרים לשגרה.

משהו להוסיף?...חוויה מעניינת לסיום?

מיקי: בעבר עבדתי שנים רבות במטה בנימין, כמנהלת מדור קהילה, בין השאר כאחראית על הצח"י בישובי המועצה ולצד עסקתי רבות בניהול ארועים מורכבים וקשים מאוד. זו כנראה פעם ראשונה שבאירוע בסדר גודל מורכב ומשמעותי אני לא לוקחת חלק במערך חירום.. אבל הידע והניסיון שצברתי עזר לי מאוד בעשייה בעת הזו. גם בקשר עם המנהלים, בתדרוך ובכתיבת חומרים מקצועיים שמסייעים להם. בהקשר הזה אני מאוד מעריכה את ההתארגנות פה בלביא והעשייה של הצח"י הנהלה וכו' ומאחלת לכולנו בעזרת השם חזרה במהרה לשגרה מבורכת וקיץ בריא.

מתניה: סיפור שקצת ימחיש את המציאות שבה אנו עובדים:

שבוע לפני פסח אני מקבל פניה אודות אישה קשישה מדרום הארץ שכבר שבוע וחצי נמצאת ללא קורת גג וישנה כל לילה במקום אחר. במציאות הרגילה היא בדיוק הטייפקאסט שאנחנו מחפשים, במציאות הנוכחית הקונוטציה הראשונה הייתה הרשימה האינסופית בהם ביקרו חולי הקורונה (בכנות לא יודע איך הם מספיקים כ"כ הרבה) ולכן עיכבנו את המעבר. יום אחרי ולאחר בדיקה ממושכת הסכמנו לקבלה באם תעבור בדיקת קורונה ותמצא שלילית. הבעיה - שהיא ללא תסמינים בכלל. לאחר מכבש לחצים די רציני שהפעלנו על בית החולים וקופ"ח היא עברה את הבדיקה ויצאה שלילית. שמחים ומרוצים תיאמנו את המעבר אבל אז.. הגברת החליטה שלא בא לה והיא חוזרת לרחוב. באותו יום התקבלה החלטה שאי אפשר לקבלה שוב בשל העובדה שאין לה מקום לינה קבוע ואנו לא יודעים עם מי היא נפגשת. מבחינתי הסיפור נגמר והמשכנו הלאה אבל..

יום חמישי אחה"צ באותו שבוע (בגדול המדינה נסגרת ביום חמישי בשעה 16:00 אז "נופל העט" לכל הפקידים) אני מקבל טלפון בשעה 18:00 מהפיקוח המחוזי של משרד הרווחה שנקבל את הגברת. אני לא אכנס לכל הפרטים אבל לקח שעה לשכנע אותנו שהיא ממש חייבת להיכנס אלינו ואין ברירה אחרת - בכל זאת אנחנו מדברים על חיי אדם. הדבר היחיד שהתעקשתי עליו הוא שתיעשה שוב בדיקת קורונה.

בתוך כל הבאלגן והניסיון לברר פרטים על מצבה ואיפה הייתה מסתבר בכלל שהגברת הספיקה להיות במיון בב"ח מסוים, להיות מעוכבת במשטרה מעל 40 שעות על שוטטות, לחזור לב"ח ובסוף בכלל את הבדיקת קורונה היא עברה בב"ח אחר. הכל מלווה במסכת לחצים טלפונית שהמשיכה עד אחרי חצות על ידי ראש עיר גדולה במרכז, מפקד תחנת המשטרה, הפיקוח המחוזי והארצי של משרד הרווחה.

יום שישי - אנחנו כבר מכינים את עצמנו לקבל את הגברת בתוך שבת (חצי מהנהלת החברה דתיים) אני עובד על התיאומים עד דקה לפני שבת ומתפלל שהכל יעבור בשלום.

מוצאי שבת מדליק את הטלפון – ו... מלא הודעות.

בדיעבד מסתבר שהגברת יצאה שלילית לקורונה אבל.... אז מישהי מבני המשפחה שלה (שלא היו בסביבה עד היום) החליטה שאנחנו עושים מחטף ולוקחים אותה לצפון הרחוק והיא לוקחת אותה לבן משפחה אחר בכלל.
יום שני - טלפון ממנהלת לשכת הרווחה בעיר של בן המשפחה האחר - אתה חייב לעזור לי יש לנו פה גברת...
עצרתי אותה והסברתי לה שלדעתי יש 2 אנשים בארץ שקיבלו 2 בדיקות קורונה באותו השבוע בלי שהיו להם תסמינים בכלל, אותה הגברת ו...ביבי נתניהו .
לצערי אנחנו איתה סיימנו.

לסיכום:

ראשית תודה למיקי, מתניה, שושי ועמרי שהקדישו מזמנם לשתף אותנו בהתנהלות המערכות בהם הם עובדים וגם במקצת מחווייתם האישית.
נשמע כי המערכות מסתגלות לשינוי והתארגנו לתת מענה ברמה הארגונית והאישית למרות המורכבויות והקשיים. זהו זמן ללמידה מחדש, לטווייט קשרים בדרך שונה, להתמודדות עם הלא נודע מתוך שותפות וכח אנושי נחוש לעשות טוב למען האחר.
מעודד לקרוא על ההשקעה שנעשית בתחומי הרווחה והחינוך גם בימים אלה.

מיכאל זץ סְעָרוֹת

סְעָרוֹת טְבֵּעַן לְשֹׁפָה,
הַרוּחוֹת נְחַלְשׁוֹת,
מְשַׁקְעִים מְתִיבְשִׁים,
צִיָּרִים חוֹזְרִים לְהִיֹּת
נְצָבִים.
בְּאֲדָמָה הַחֲרוּכָה
מְעַצְמַת הַבְּרָק
שְׁבוֹת וּפּוֹרְחוֹת
כְּלָנוֹת.

המלצות למסלולים נדירים בשבילי הקיבוץ // מערכת אצלנו

האביב בא עלינו לטובה ברוב פריחתו ועוזו, והלב נחמץ על כל היופי שמתפספס שם בחוץ בתקופת הקורונה המשתוללת. מערכת אצלנו התגייסה ואספה עבורכם את מסלולי הטיולים המומלצים ביותר הנמצאים ממש מחוץ לביתכם בשבילי המשק, באופן המותאם למגבלות הקורונה החלה עלינו. קוראי אצלנו מוזמנים לדגום את פינות החמד הבאות ולשתף אותנו בחוויותיהם המסעירות.

- מערת פרסי

מזרחית לבית העם, ממש צמוד למבנה ומעבר לשער אבן נסתר, ישנה מערה קרירה ומיוחדת שמעולם לא שמתם לב לקיומה. במערת החשמל, הידועה גם בשמה הלא רשמי מערת פרסי, ניתן למצוא עתיקות של מוצרי חשמל שהובאו למקום כחלק מפולחן דתי נואש כלשהו ומסיבות לא ברורות. יש הסבורים שהמוצרים הובאו לשם זמן לא רב אחרי שנרכשו, בדרך כלל אחרי שהלך להם התרמוסטט, על ידי מאמינים שסברו שבכך ירוויחו למוצרים הללו כמה שבועות נוספים של פעילות תקינה. המערה מחוברת למנהרות ההגנה של בית העם, שבקצם השני מערה נוספת, אליה המאמינים הביאו את המחשבים שלהם. לא רחוק משם נמצאת נְקֵבָה שבה תוכלו לשבת ולקרוא הרבה מאוד ספרים אבל שלא תעזו להשאיר שם את שלכם.

- תצפית תצפית קרני חיטין

לנוכח הגבלת 100 המטרים, רבים מאיתנו מוגבלים מלהגיע לנקודת התצפית היפהפייה בקצה שביל הרפתות הצופה אל הר קרני חיטין, ואינם יכולים ליהנות מההסבר המפורט היכן לנו הצלבנים ואיזה חומס הם אכלו לפני הקרב. דאגנו לכם לאלטרנטיבה: מי שיחלוף על פני מקלט הצעירים לכיוון הכביש ההיקפי, וייעצר באזור הצומת הגדולה שמימינה חולף הכביש הישן, יגיע לתצפית תצפית קרני חיטין, נקודה מופלאה ממנה ניתן לראות את הנקודה המופלאה ממנה ניתן לראות את קרני חיטין. מיטיבי לכת יכולים להרחיק ולטפס עד מעט ליד בית משפחת כבשנה, וליהנות מתצפית תצפית תצפית קרני חיטין. אפשר ורצוי לצלם.

- פריחת סייפן התבואה

בלב השטח הירוק של חורשת האלוניים, מצפון מזרח למערת החשמל, וזכר לקבלות הפנים החגיגיות שערכנו במקום, פורח עכשיו סייפן התבואה – פרח יפהפה וסגלגל, בשטח המשתרע על מטר מרובע. חדי עין ימצאו אותו במרחק שבעה מטרים בדיוק מספסל הנדנדה העתיק הממוקם דרומית לפרח. שימו לב, לא מדובר בסתם פרח, אלא בפרח יפה. ישנם כמובן מספר אפשרויות למסלולים סביב הפרח; לאחר בדיקה אנחנו ממליצים על המסלול המיטבי בעינינו – מגיעים מכיוון בית הכנסת דווקא, מבצעים מסלול מעגלי ואיטי המקיף את הפריחה מימין לשמאל, ואחר כך הולכים הביתה ועושים משהו אחר.

- הספארי הפראי של משרד הבקר

מי שנפשו חשקה בטבע מסעיר, יכול לנדוד עד לשטח שבין משרד הבקר והלולים, ולעקוב שם אחר מלחמותיהם הפראיות של לילה ושד – שני כלבי

הטרף המגינים על משרד הבקר מפני פרות הרפת. רצוי לשמור על מרחק ביטחון משמעותי, משום שלילה נוטה להיות תוקפנית כששד רודף לה אחרי הזנב, ושד נוטה להיות עצבני כשהוא רואה את הזנב של לילה. מעגליות האכזרית של הטבע.

מומלץ לשכור רכב ספארי ממוגן לצורך חווייה מיטבית, אבל בדקנו מול מטיילים שויתרו על ההוצאה במסגרת טיול במגבלות תקציב, ולטענתם ההנאה לא נפגמה.

- ח'רבות אל שבאב

אם יצא לכם להגיע לאזור מגרש הספורט שבסמוך לגן השעשועים החדש, כדאי להשקיע כמה דקות בטיול לכיוון שכונת יבניאל, כדי להתרשם מעתיקות מבני בתי הילדים ששימשו כמסגרות חינוך בלתי פורמליות מהתקופה הפרה-קורונית. אפשר להתרשם מציורי קיר ששאבו השראה מגיבורי על שהיו אהודים בתקופת הפרה-קורונה, ולתרום לפולמוס האקדמי סביב השאלה מה הם נועדו להביע, בדיוק, ולמה. במיוחד אפשר להתרשם מהשקט הייחודי באזור, כאשר יש חוקרים הטוענים כי באזור שורר שקט קיצוני שלא נשמע כמותו מאז שבפונדקא דלוי המקורי הצוות היה בברוגז.

בדרככם אל כל המסלולים הללו, אל תשכחו את החשוב ביותר: בימי החירום, כמו בימי השגרה, לא מומלץ לחצות את המליבו בלילה ללא סיוע מדריך.

נועם ששון (בן 3.5):

אמא רוני מתארגנת ללכת לסיבוב
כביסה/מרכולית.
נועם: אסור לצאת, יש בחוץ
קורונות!!!

ואותו נועם..

בין הארוחות אומר ביבבות לאמא רוני:
אני מתגעגע לארוחות...

מה חסר לי? // לאה קפלן

הרמתי את הטלפון ושאלתי אנשים, מה חסר להם בתקופת הסגר.

אריאלה רבהון:

חסר לי לראות את בני המשפחה, במיוחד שיש נכד חולה ואי אפשר לעזור. קשה לי מבחינה חברתית בלי לפגוש אנשים. אנחנו מפחדים מהלא נודע. לא יודעים ממש מה המחלה. חסרה היכולת לדעת ולהבין לפני מה עומדים.

ליאת אשכנזי:

חסר לי לחבק את אבא ואמא.

יאיר ידעי:

אני רוצה להיות עם ההורים שלי יותר.

אליס קפלן:

חסר לי שולחן "הפרלמנט" בארוחת הצהרים בחדר האוכל בשעה 11.30. מתגעגע לכך שמבשלים לי את האוכל, למרות שאנו לומדים לבשל.

רפא גנות:

חסר לי לארח אנשים.

רזי בן יעקב:

לא חסר לי כלום. אני ממשיך לעבוד בענף שלי.

ערן אוצטר:

חסרות לי ארוחות מסודרות בחדר האוכל. כשהארוחות לא מסודרות שוכחים לאכול. עובדים עובדים ונגמר היום.

מרדכי גילה:

החיים חסרים. בחיים קמים למניין, הולכים לעבוד, פוגשים אנשים, פוגשים ילדים ונכדים. החיים הרגילים זה מה שחסר..

יהודית זאבי:

אני מרגישה שאני בתוך כלוב, ואני מתגעגעת למשפחה שאני רואה בדרך כלל ועכשיו אני לא רואה אותם. חסרים לי החברים, למשל בארוחת צהריים.

מוריס הינדן:

הכי חסר לי החיבוק של הנכדים, ושירת החג של הציבור בבית הכנסת.

לסיכום: נהניתי ממגוון התשובות שכמעט כולם עוסקים בקשר. קשר עם המשפחה, עם הקהילה במצבים שונים, והחוסר בשיגרה.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? // מיטל ווינהורן- גרעין "צבר"

פסח במשפחה שלי, כמו ברוב המשפחות, הוא חג של משפחה וביחד. כל שנה, פעם בשנה, נפגשת כל המשפחה וחוגגים את ליל הסדר יחד. גם במהלך השנה כשלא רואים אחד את השני כל הזמן כולם יודעים שבפסח נהיה ביחד.

השנה לכולנו החג היה נראה קצת אחרת. סבים, סבתות, דודים ובני דודים לא יכלו לחגוג ביחד בגלל וירוס הקורונה גם אנחנו, הגרעין, לא יכלנו לטוס למשפחות שלנו שנמצאות מחוץ לארץ. בהתחלה התבאסתי מאוד כי לא הייתי בבית מאוגוסט 2019 וכל השנה כשהיה קשה והתגעגעי לבית אמרתי לעצמי "עוד קצת, עד פסח". אבל הבנתי שאלו החיים ואפשר להיות קצת מבואסת, זה בסדר, אבל המצב לא בשליטה שלי ולכן אפשר רק להודות על מה שכן יש. יש לי את התמיכה של הקיבוץ, והמשפחה מאמצת הכי מושלמת בעולם (משפחת משה ועטרה גולד!), תמי, הגרעין וחברים. אני גם חיה את החלום שלי כמדריכת ח"ר בצה"ל, ואני יודעת שהמשפחה שלי גאים בי ומחכים לי כשכל המצב הזה יגמר. ועל כל זה אני אסירת תודה.

הייתה לי את הזכות לצאת לחגוג את ליל הסדר עם הגרעין שלי בקיבוץ. כמובן שבהתחלה היו לי חששות כמו מה יהיה? כי כל אחד בא מבית אחר עם המסורות השונות שלו. אבל מיד הבנתי שיהיה בסדר, אפילו יהיה יותר מבסדר, יהיה כיף!

היינו 10 אנשים וכולם לקחו חלק בהתארגנות. חלק בישלו, חלק עשו קניות, חלק ניקו, חלק סידרו את השולחן, ואחד מאיתנו לקח את האחריות לנהל את ליל הסדר. ולפני ששמנו לב הסדר היה מוכן! כל אחד הביא את המסורות והמנגינות שלו, אכלנו, וצחקנו ביחד.

זה לא היה הפסח שאף אחד ציפה לו, אבל בסופו של דבר הוא יהיה אחד הזיכרונות הטובים ביותר עם המשפחה החדשה שלי בבית החדש שלי.

